شهرآرا

- روزنامه فرهنگی- اجتماعی- اطلاع رسانی
- صاحب امتیاز و مدیر مسئول: شهرداری مشهد
- مدیر عامل: سید میثم موسوی مهر
- سردبیر: سید سجاد طلوع هاشمی
- نشانی: میدان شهدا، نبش دانشگاه ۱
- دفتر مرکزی: ۵ - ۳۷۲۸۸۸۸۱
- نمابر: ۳۷۲۳۸۳۱۰
- روابط عمومی: ۳۷۲۴۳۱۱۰
- شماره پیامک: ۳۰۰۰۷۲۸۹

SHAHRARANEWS.IR

۴شنبه

سال چهاردهم
۰۱ تیر ۱۴۰۱
۲۲ ذی‌القعده ۱۴۴۳
شماره ۳۶۹۵

Mashhadchehreh.ir

Photoshahr.ir

میثاق‌نامه اخلاق حرفه‌ای

حدیث روز

امام رضا(ع) فرمودند:
هیچ بنده‌ای تا سه خصلت نداشته باشد به حقیقت کمال ایمان نرسد: بینایی در دین، اندازه‌داری در معیشت و صبر بر بلاها.
تحف‌العقول، ص۴۷۱

رطوبت هوا

۲۵٪	۱۹ ↓ ۳۳ ↑
صبح ۱۹	ظهر ۲۹
عصر ۳۲	شب ۲۳

اذان ظهر ۱۲:۳۳:۳۴	نیمه شب شرعی ۲۳:۳۹:۲۴
غروب آفتاب ۱۹:۵۲:۳۳	اذان صبح فردا ۰۳:۲۶:۳۲
اذان مغرب ۲۰:۱۴:۰۰	طلوع آفتاب فردا ۰۵:۱۴:۵۰

دیدگاه

میراث ماندگار

حسین ابراهیمی
فعال فرهنگی

یکی از موضوعات مهم دینی که بانهایت دریغ و آه و افسوس، در جامعه ما کم رنگ می‌شود، ادب اسلامی است. موضوعی که فلسفه اش اصلاح روابط و ایجاد فضای سالم، همراه با لطف و مهربانی در جامعه و در نزد افراد است.

از امام حسین(ع) در مورد معنای ادب سؤال شد که ادب چیست؟ امام فرمودند: ادب آن است که از خانه خود که بیرون می روی، با هیچ کس برخورد نکنی جز آنکه او را برتر و بهتر از خود ببینی. (موسوعة کلمات الامام الحسین(ع) صفحه ۷۵۰ حدیث ۹۰)

یک لحظه با خود تصور کنید که افراد، همین معنا را در مشی اجتماعی خود به کار گیرند و این دستور امام حسین(ع) را در برخورد با دیگران عمل کنند، چه تحول و اصلاحی در روابط بعد از آن ایجاد خواهد شد، طبق این حدیث شریف و احادیث دیگری که بدین مضمون از اهل بیت وارد شده است ما از نظر اسلامی حق نداریم خودمان را از احدی بالاتر ببینیم هرچند آن شخص دچار گناهان باشد، که در حدیث دیگری امام صادق(ع) به اصحاب فرمودند: حق ندارید از احدی خودتان را بالاتر ببینید که جایگاه متکبران طبق آیات الهی در جهنم است، افراد گفتند گاهی ما شخصی را در حال گناه می‌بینیم چطور او را بهتر از خودمان بدانیم؟ امام پاسخ می دهند: مگر قصه ساحران فرعون را نشنیدید که در لحظه آخر چنان ایمانی آوردند که دیگر تهدیدهای فرعون هم در آن ها کارساز نشد. این یعنی شاید کسی که او را اکنون گرفتار گناه می‌بینی عاقبت به خیر شود و تو نشوی، پس حتی خودت را از او هم بالاتر ندان.

رعایت کردن همین دستور و حدیث امام حسین(ع) است که باعث می شود بتوانیم در فضای جامعه و در برخود با دیگران اهل رعایت ادب باشیم و به اطرافیان و فرزندان خود نیز باید این صفت نیکو را بیاموزیم که امام صادق(ع) فرمودند: بهترین چیزی که پدران برای فرزندان خود به ارث می گذارند، ادب است نه مال، زیرا مال از بین می رود و ادب باقی می ماند. (کافی جلد ۸ صفحه ۱۵۰ حدیث ۱۳۲)

و امام علی(ع) نیز فرمودند: هرکه به ادب حریص باشد، بدی های او کم خواهد شد. (غرر الحکم ص ۲۴۷ ح ۵۰۹۱)

ادب اسلامی دُرّ گرانی است که همه باید برای همه گیر شدن آن در جامعه بکوشیم و این امر محقق نمی شود مگر آنکه اول این صفت نیکو را از خودمان آغاز کنیم، حتی در فضای مجازی، در ارتباط با دیگران مواظب ادبیات خودمان باشیم. مقام معظم رهبری در توصیه‌های خودشان ۱۵ بهمن سال ۱۳۹۹ و در روز میلاد حضرت زهرا(س) با توجه دادن به این موضوع که ادب اسلامی در بیانات اهل بیت و کلام حضرت زهرا(س) موج می زند فرمودند: ادب اسلامی را در جامعه بگسترانید. یکی از چیزهای بسیار مهم، حفظ ادب اسلامی در سخن گفتن است که متأسفانه امروزه با گسترش فضای مجازی به تدریج این ادب اسلامی دارد کم رنگ می شود. بدزبانی، بدگویی و مانند این ها باید در جامعه جمع شود.

فرقی نمی کند که ما در بین اعضای خانواده باشیم یا در فضای جامعه، در فضای حقیقی مشغول به فعالیت باشیم یا در شبکه های اجتماعی و فضای مجازی مشغول ارتباط گیری با دیگران، در همه این حالات باید خودمان را مکلف به صفت زیبای ادب بدانیم و زبان و بیان خودمان را با این زینت آراسته کنیم که این گونه در عین عمل به وظیفه دینی و اجتماعی خود، حتما در روابط و کارمان موفق تر خواهیم بود و در بین دیگران از محبوبیت بیشتری بهره مند خواهیم شد. ان شاءا...

عکس: احمد حسنی

نگاه هشتم

دانش اندوزی به مثابه یک واجب در فرهنگ رضوی

غلامرضا بنی اسدی- روزنامه نگار | پژوهندگی باید در خون انسان مؤمن باشد. فراغت از تحصیل علم، به راکد شدن و از جریان افتادن آب می ماند. یک ناایستگی است که مومن همواره از آن دست و دل و دامن می شوید. مومن از طرف امام خویش، حضرت رضا(ع) به این ظرافت انسان ساز توصیه شده است که، برای کامل شدن عقلش، «در عمر خود از دانش طلبی خسته نشود.» یعنی همواره به آموختن، جان فربه کند و شخصیت انسانی خود را در بسیطی بی انتها قرار دهد که هر روزش، غنی شده تر از دیروز باشد. عالم آل محمد که سلام خدا بر او باد، بر قالب بندی علم آموزی در آن زمان می خروشد و به صراحت می فرماید: «طلب دانش بر هر مسلمانی واجب است.» یعنی زن باشد یا مرد، باید طلب دانش را بر خود واجب بشمارد و پی این واجب، برای خود حد و مرز قائل نباشد. پس دانش را از هر جا که احتمال می دهید وجود دارد و از اهلش بجویید. دوری مکان، افراد و... مطرح نیستند. تا ثریا باید پی دانش رفت. حکمت را اگر فت حتی از کسی که خود بدان عامل نیست. مگر طلا را از میان زباله و دست مجنون به در نمی آوریم؟ خب، دانش را هم شأنی بالاتر از طلاست. بالاتر از اینکه در مکان و صاحبش بمانیم. امام ما را به آموختن در هر جایی که احتمال آن است فرمان می دهد. نیت هم البته مهم است. وقتی قصد، قربه الی ا... باشد، شکوه آن افزون می شود. این ادامه همان کلام رضوی است که: «آموزش در راه خدا حسنه است و طلب آن، عبادت و گفت وگوی علمی، تسبیح و عمل بدان، جهاد و آموزش آن به کسی که آگاهی ندارد، صدقه بوده و دادن آن به اهلش، موجب نزدیکی به خداوند است»، دلیل این امر را هم امام چنین تصریح می فرمایند: «زیرا علم، نشانه های حلال و حرام و علامت راه هایی است که به بهشت می رسد و هنگام وحشت، یاور آدمی است و هنگام غربت، یار انسان و تنهایی و سخنگویی در خلوت و هنگام سختی و شدت، راهنما و در برابر دشمنان، جنگ افزار و در میان دوستان زینت است.» فقط حرف خود علم آموخته نیست بلکه او چراغ راه می شود. «خداوند در پرتو آن، مردمانی را به اوج می رساند و در امور خیر، راهبرشان بوده تا جایی که از آثار ایشان اقتباس شده، از رفتار نیکشان ره می یابند و همه به اندیشه ایشان می رسند.» عالمان فقط چراغ راه زمینیان نیستند بلکه «فرشتگان، دوستی با ایشان را دوست دارند، بال خویش را برای طالبان علم گسترانده و در نمازشان برای آن ها طلب برکت و آمرزش می کنند. هر خشک و تری، حتی ماهیان دریا،.... برای ایشان طلب آمرزش می کنند.» اجابت این دعاها باعث تعالی آنان می شود. امام در ادامه به تبیین دانش در سپهر زندگی می پردازند: «دانش، موجب زنده بودن دل در برابر جهل، پرتو دیدگاه در میان ظلمت و نیرومندی جسم از سستی است. دانش، نیکان را به منزلگاه های برگزیدگان، سرای نیکان و درجه های والای دنیا و آخرت می رساند. یادآوری در دانش، هم سنگ روزه و مباحثه آن چونان شب زنده داری است. در پرتو آن، خداوند را فرمان برده و اوامی پرستند. با آن صله رحم به جای آورده می شود و به وسیله آن، حلال از حرام تمیز داده می شود. علم، جلودار عمل و عمل، پیرو علم است.

نیک بختان، از آن برخوردار و نگون بختان، از آن بی بهره هستند، پس خوشا به حال آن کس که خدا از دانش، بی بهره اش نساخته است.» خوشا آنکه در عمر خود از دانش طلبی خسته نشود و برای تکمیل معرفت خود بکوشد.

روایت هشتم

آوای ارادت در ساعت عاشقی...

سیده نعیمه زینبی

ردپای ساعت های حرم را اگر در دل تاریخ دنبال کنید، به دوره صفویه می رسید. زمانی که صنعت ساعت در ایران رواج یافته بود. دورانی که تاجران اروپایی ساعت های ساخت قاره سبز را به عنوان کالای لوکس به ایران وارد می کردند. صدای ساعت آستان حضرت رضا(ع) زنگ خاطرات بسیاری از مشهدی های کهن سال را روشن می کند. اکنون حرم دو ساعت بزرگ کهن در صحن انقلاب و آزادی دارد که هر کدام سرنوشت خاص خودشان را دارند و در همه رواق ها و صحن ها ساعت های دیجیتالی جای ساعت های عقربه ای و مکانیکی را گرفته است.

ساعت مظفری؛ قدیمی ترین ساعت حرم

قدیمی ترین ساعت موجود در حریم رضوی، مربوط به ۱۳۹ سال پیش، متعلق به دوره قاجار و ساخت کشور انگلستان است. برخی خرید آن را به امین الملک، برادر میرزا علی اصغرخان اتابک، صدر اعظم ایران در دوره ناصری، نسبت می دهند و بعضی آن را متعلق به دوره مظفری می دانند. شاید بهترین داستان این باشد که ناصرالدین شاه در سال های آخر حکومتش این ساعت را سفارش داده، ولی با توجه به وضعیت حمل ونقل در ایران، نتوانسته است آن را به حرم تحویل بدهد. طبق روایتی دیگر، امین الملک آن را تقدیم شاه قاجار کرده بود. سال ساخت ساعت ۱۸۹۳ میلادی یا ۱۲۷۲ خورشیدی است. در پیاله زنگ حک شده است که سال های آخر حکومت ناصرالدین شاه بوده است.

ساعت معاون التجار

عبدالحسین معاون التجار یزدی (از تاجران آن زمان) در فروردین سال ۱۳۳۴ ساعتی که توسط محمدحسین صالحی ساعت ساز ساخته شد را به حرم مطهر رضوی اهدا کرد. این ساعت سه دستگاه مجزا شامل دستگاه کوک، دستگاه زنگ ربع زن و دستگاه زنگ ساعت زن دارد. ساعت روزی دوبار از طریق یک سیم بوکسل به طول ۱۴ متر به وسیله الکتروموتور کوک می شود و در مواقع خاموشی تا ۲۴ ساعت کار می کند. در صورت خاموشی ممتد، ساعت با هندل دستی کوک می شود.

ساعت معاون التجار که تاریخ ساختش ۱۹۵۴ میلادی/ ۱۳۳۲ خورشیدی است، از هامبورگ آلمان خریده و با کشتی به بندر خرمشهر و از آنجا به تهران و سپس به مشهد منتقل شده است. در ۲۰ اسفند ۱۳۳۳ نماینده آستان قدس ساعت را از بندر خرمشهر تحویل گرفت و به سوی تهران فرستاد.

سپس این محموله گران بها از تهران با رنامه و به سوی مشهد فرستاده شد تا در اردیبهشت ۱۳۳۴ روی برج تازه ساز ساعت نصب شود. به این منظور گوسفندی قربانی و گوشت آن میان کارگران توزیع شد.

ساعت چهارطبقه

ساعت معاون چهار صفحه گرد دارد که در چهار جهت قرار گرفته و شماره های آن فارسی و وزن آن کمتر از ساعت مظفری است. ساعت، روزانه دوبار با الکتروموتور خودکار کوک می شود و در صورت قطع برق تا ۲۴ ساعت کوک است.

ساقه برج ساعت هشت ضلعی است و فضای ساقه بنای آن از درون به چهار قسمت تقسیم شده که در هر قسمت، بخشی از اجزای ساعت قرار گرفته و سرپوش آن دوطبقه است. برج ساعت از بالای ایوان فاصله دارد و ارتفاع محل نصب کارخانه ساعت تا پشت عقربه ها ۴۵ پله است. طبقه اول محل کارخانه، طبقه دوم محل میله های رابط و لنگر ساعت، طبقه سوم محل تقسیم عقربه ها و پشت صفحات ساعت و طبقه چهارم محل نصب پیاله و چکش زنگ است.

ساعت مظفری در صحن آزادی

ایوان جنوبی صحن آزادی هم حکایتی دارد. در کتاب «شمس الشموس» آمده که سردر شرقی صحن نو ساعت بزرگی بوده است که به دلیل سنگینی وصدمه زدنش به طاق ایوان در دوره نیابت تولیت محمدولی اسدی به بیمارستان شاهرضا که آن زمان تازه تأسیس بوده، برده شده است.

پس از آن مدتی در صحن نو هیچ ساعتی وجود نداشته است تا زمانی که ساعت بزرگ امین الملک را به ایوان جنوبی صحن آزادی منتقل می کنند. ساعت امین الملک در ابتدا با هندل دستی بزرگی کوک می شد که در سال ۱۳۶۳ خورشیدی برقی شد.

طبق شواهد، برج حلبی و ایوان جنوبی طاقت سنگینی این ساعت را نداشتند و مدتی پس از نصب آن دچار مشکل شدند. به همین دلیل، این ساعت را برمی دارند و ساختمان آن را تعمیر اساسی می کنند.

برجی که بر ایوان جنوبی بنا شده است، شش طبقه دارد. موتور ساعت در طبقه زیرین در سطح پشت بام ایوان روی چهارپایه فلزی جای دارد و فاصله موتور ساعت تا کنار صفحه آن واقع در طبقه ششم ۷۱ پله است. از محل موتور تا طبقه ششم چهار میله بلند به وسیله چند چرخ دنده عقربه های صفحات را در چهار سو به حرکت درمی آورد.

این ساعت اکنون به وسیله الکتروموتور کار می کند و هر ۴۲ ساعت یک بار کوک می شود و چنانچه برق قطع شود، کوک آن تا ۴۲ ساعت فعال خواهد بود.

ساعت های حرم دیجیتالی شدند

از سال ۱۳۸۶ خورشیدی در بیشتر قسمت های اماکن متبرکه ساعت های دیجیتالی جایگزین ساعت های قبلی شدند. از مزایای این ساعت ها برقی بودن و بی نیاز بودن از تعویض باتری، تنظیم راحت تر و نمایش اوقات شرعی، ایام هفته و تاریخ روز است. دفتر ساعت، واقع در صحن آزادی وظیفه تهیه، نصب، تنظیم، تعمیر و تنظیف ساعت های اماکن متبرکه را بر عهده دارد.

هم اکنون حدود هشتاد ساعت دیجیتال برقی در رواق ها و نزدیک به هزار و ۲۰۰ ساعت هم در بخش های دیگر حرم مطهر همچون کتابخانه و موزه تا آسایشگاه خدام و دفاتر اداری آستان قدس رضوی نصب است.

منبع: دایرالمعارف آستان قدس رضوی- جمعی از نویسندگان و پژوهشگران
تاریخ آستان قدس رضوی- عزیزالله عطاردی
شمس الشموس- احتشام کاویانیان
نشریه روابط عمومی حرم در سال ۸۴ و ۸۶
مصاحبه با علی اصغر وحیدی- سایت تابناک جوان
مصاحبه با محمدعلی عنبرانی- شهرآرا محله

کیوسک

دیلی تلگراف

ویزیت از راه دور

به گزارش سازمان خدمات بهداشت و درمان ملی بریتانیا (NHS)، ویزیت شدن از سوی پزشک عمومی از راه دور و هرچه کمتر کردن ملاقات های رودررو (در شرایطی که امکانش فراهم باشد) انتخابی سبزتر و برای محیط زیست بسیار خوب است، زیرا در این صورت آلودگی های ناشی از آمدوشد به مطب پزشک اتفاق نخواهند افتاد. دکتر نیک واتس، مدیر پایداری NHS در یک کنفرانس گفت: تنها در بریتانیا در یک سال گذشته، به واسطه ویزیت های راه دور و با حذف سفرهای غیرضروری از انتشار ۲۷۶ کیلوتن گاز دی اکسید کربن پیشگیری شد.

فایننشال تایمز

هشدار اتحادیه اروپا درباره عقب گرد در استفاده از سوخت های فسیلی

پس از اینکه سه کشور آلمان، اتریش و هلند اعلام کردند برای خروج از بحران انرژی حاصل از محدود ساختن انتقال گاز از جانب روسیه، به راه اندازی معادن زغال سنگ رو خواهند آورد، اورزولا فون درلاین، سیاست مدار آلمانی و رئیس کمیسیون اروپا، درباره عقب گرد در مسیر پایان دادن به استفاده از سوخت های فسیلی به کشورهای عضو این اتحادیه هشدار داد. فون درلاین می گوید: کشورها باید در تلاش برای رفع بحران انرژی، به تمرکزشان بر سرمایه گذاری بر روی انرژی های تجدیدپذیر ادامه دهند. او افزود: ما باید اطمینان حاصل کنیم که از این بحران برای حرکت روبه جلو استفاده کنیم نه اینکه به ورطه عقب گرد و استفاده از سوخت های ناپاک فسیلی بیفتیم.

زین قند پارسی

علیرضا حیدری| مدرس و ویراستاری

گاهی پرسیده می‌شود که «محظور» درست است یا «محذور». چنان که احتمالا ملاحظه کرده اید، بسیاری برای بیان یک منظور از دو ترکیب «محظور اخلاقی» یا «محذور اخلاقی» استفاده می کنند و ظاهرا معنای یکسانی در ذهن دارند.

در پاسخ باید گفت که «محذور» به معنای مانع، مشکل و گرفتاری است؛ ولی «محظور» را ممنوع و حرام معنا کرده اند.

زنده یاد دکتر معین هم در فرهنگ خود می نویسد، کسانی که «محذور» را به صورت «محظور» می نویسند، بی سوادند. بنابراین، باید محذور اخلاقی و محذور قانونی نوشت.

البته بهتر است فارسی تر بنویسیم، یعنی: گرفتاری اخلاقی، رودربایستی اخلاقی و...

#زین_قند_پارسی